

**Egy lenyűgöző, de a közönség elé rég nem tárt életmű:
VASS Tamás (1942–1988) fekete-fehér látomásai az Erdélyi Művészeti Központban**

2024. február 16. – április 5.

*„Bravúros mesterségbeli tudással rendelkező művész.
Vívódó, gyötrődő ember, aki a világot megérteni, újramagyarázni akarja.
Száguldó korunk nyugtalan, ellentmondások között vergődő,
de egekbe is törő emberének életérzését fejezi ki a grafika nyelvén.”
(Polgár István, újságíró, kritikus)*

Az Erdélyi Művészeti Központ földszinti kiállítótereiben 2024. február 16-án, pénteken 18 órakor VASS Tamás (1942–1988) grafikusművész kiállítása nyílik meg. A tárlatlátogató közönséget Bordás Beáta PhD, az Erdélyi Művészeti Központ vezetője köszönti, megnyitóbeszédet mondanak Portik Blénessy Ágota PhD, művészettörténész és dr. Salat Csaba kurátorok. Az 1988-ban tragikus hirtelenséggel elhunyt grafikusművész mintegy húszévnyi alkotói munkája gyümölcseként egy lenyűgöző, igen gazdag és változatos grafikai anyagot hagyott hátra az erdélyi képzőművészet számára. Ennek ellenére utolsó posztumusz kiállítása 2009-ben volt a marosvásárhelyi Bocskai-teremben. Jelen kiállítással Salat Csaba és Portik Blénessy Ágota kurátorok, valamint az Erdélyi Művészeti Központ egy olyan kiállítás létrehozására vállalkoztak, amely Vass Tamás legjellegzetesebb alkotásait igyekszik bemutatni az eddigi legnagyobb merítésben és részletességgel. Ennek érdekében mintegy 14 magánszemélytől és egy közgyűjteményből kölcsönöztük az életmű legfontosabb, sok esetben eddig a közönség, de még a szűkebb értelemben vett szakmai körök számára is ismeretlen darabjait.

Vass Tamás: *Prometheus* — 1976, gouache, tempera, 1210 × 700 mm (a Maros Megyei Múzeum gyűjteménye)

Vass Tamás: *A győztes* — 1980, rézkarc 2/11, papír, 570 × 455 mm (dr. Salat Csaba gyűjteménye)

Vass Tamás: *A fal* — 1980, rézkarc 8/12, papír, 570 × 464 mm (dr. Salat Csaba gyűjteménye)

Vass Tamás: *Önarckép önéletrajzi elemekkel* — 1984, rézkarc 1/13, papír, 445 × 335 mm (Szekeres Erzsébet gyűjteménye)

Vass Tamás: *Óda IV.* — 1987, rézkarc 1/4, papír, 198 × 138 mm (Szekeres Erzsébet gyűjteménye)

Vass Tamás a marosvásárhelyi Zenei és Képzőművészeti Líceum diákja, Barabás István és Nagy Pál tanítványa volt. Ez utóbbi nagy hatást gyakorolt a művész pályaválasztására és későbbi munkásságára. Vass Tamás 1963–1969 között a kolozsvári Ion Andreescu Képzőművészeti Főiskola grafika szakán tanult Feszt László irányításával, akinek köszönhetően akadémiai szinten sajátította el a különböző grafikai technikákat és sokszorosító eljárásokat. Tehetsége már a főiskolás évek alatt kitűnt. Elsőéves korától a *Napsugár* gyermeklap külső grafikai munkatársa volt, később az *Új Élet* és az *Igaz Szó*, majd a *Vatra* lapok, illetve a *Kriterion*, a *Dacia* és az *Ifjúsági Könyvkiadó* foglalkoztatták külsős grafikusként. Különleges rajzkészségét és jellegzetes művészi látásmódját minden megyei vagy országos tárlat beszámolójában kiemelték, tehetségéről az elnyert díjak is tanúskodnak, ám az átütő siker és elismerés elmaradtak. A diktatúra egyre sötétebbé váló időszakában jelentős alkotásait kiszűrték és a csoportos tárlatokról kitiltották. E kudarcént megélt tény és önemésztő életmódja egészségi állapotának fokozatos romlásához vezetett. A fiatalon, 45 évesen, egy banális baleset következtében elhunyt művész csupán két évtized alatt megalkotott, az erdélyi képzőművészetben igazán egyedinek számító életműve nagy gazdagságot és változatosságot mutat.

A magány, az elidegenedés, illetve a hovatarozás és az igazán mély emberi kapcsolatok hiánya Vass Tamás jegyzeteiből és grafikáiból egyaránt kiolvashatóak. Az 1970-es évek második felétől a kiforrott stílusú, sokalakos drámai kompozíciók domináltak az életműben, a líraibb hangvételű városképek, aktok vagy illusztrációk mellett. Az Erdélyi Művészeti Központban nyíló tárlat mindezekből mutat ízelítőt, de megtekinthetők lesznek Vass Tamás önéletrajzi ihletettséggű grafikái, valamint néhány a művész által készített rézkarc-lemez is. A kiállításához, a már megszokott módon, igényes háromnyelvű katalógus készült az EMŰK Kiadó kiadásában.

A tárlat 2024. április 5-ig lesz látogatható az Erdélyi Művészeti Központ új nyitvatartási rendje szerint, keddtől péntekig 9 és 17 óra között, illetve szombaton 10 és 14 óra között.

Szeretettel várjuk a megnyitóra és a kiállításra!